

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/17/2022
Identifikačné číslo spisu: 4115201280
Dátum vydania rozhodnutia: 22.03.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:4115201280.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hullovej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v spore žalobcu AVAM FINANCIAL GROUP s.r.o., so sídlom Sad SNP 14, 010 01 Žilina, IČO: 36 732 796, zastúpeného LALINSKÝ ADVOKÁT s.r.o., so sídlom Kálov 653/23-2, 010 01 Žilina, IČO: 47 253 096, proti žalovanému H. J., narodenému XX.XX.XXXX, bytom J. XXX/X, XXX XX Q., zastúpenému JUDr. Roman Hojer s. r. o. advokátska kancelária so sídlom Šustekova 51, 851 04 Bratislava, IČO: 50 708 953, o zaplatenie 3.000,- eur s príslušenstvom, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 15Cob/32/2020-432 zo dňa 29.06.2021, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalobca má proti žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 28Cb/15/2015-375 zo dňa 21.01.2020 rozhodol tak, že výrokom I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3.000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,05% ročne od 8.11.2014 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia, výrokom II. zamietol žalobu v časti úroku z omeškania vo výške 9,05% ročne zo sumy 3.000,- eur od 31.10.2014 do 7.11.2014, výrokom III. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40,- eur do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia a výrokom IV. priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnej výške.

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobou doručenou súdu dňa 25.11.2014 sa žalobca domáhal proti žalovanému zaplatenia sumy 3.000,- eur titulom zmluvnej pokuty.

V poradí prvým rozsudkom súd žalobu zamietol a žalovanému priznal náhradu trov konania. Na odvolanie žalobcu odvolací súd uznesením č. k. 15Cob/119/2018-342 zo dňa 26.06.2019 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. Po vykonaní dokazovania súd prvej inštancie mal preukázať, že strany sporu dňa 1.05.2012 uzavreli Zmluvu o obchodnej spolupráci (ďalej aj „zmluva“) podľa § 269 ods. 1 Obchodného zákonníka (ďalej aj „Obch. zák.“) a § 9 zákona č. 186/2009 Z. z. o finančnom sprostredkovaní (ďalej aj „zákon č. 186/2009 Z. z.“), neoddeliteľnou súčasťou ktorej boli podmienky a pravidlá spolupráce. Podľa čl. VIII. ods. 2 písm. b/ zmluvy v prípade zániku zmluvy o obchodnej spolupráci z akéhokoľvek dôvodu je zástupca povinný vrátiť všetky dokumenty, materiály a pomôcky podľa tzv. Pravidiel spolupráce a požiadaviek zastúpeného. Podľa čl. VI. bodu 4 zmluvy v prípade, ak sú dojednania tejto zmluvy závažne porušené, je zástupca povinný zaplatiť zastúpenému bezodkladne od zistenia porušenia zo strany zastúpeného zmluvnú pokutu vo výške 3.000,- eur, ktorá sa považuje za zmluvnú pokutu podľa § 544 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“). Podľa Pravidiel spolupráce, prílohy č. 1 k zmluve (článok IV.) v prípade ukončenia zmluvy podľa článku VIII. je zástupca povinný: vrátiť zastúpenému dokumenty, analýzy, akékoľvek materiály a pomôcky, ktoré boli zástupcovi odovzdané, poskytnuté alebo požičané v súvislosti s činnosťou podľa zmluvy a postupovať podľa zásad, v zmysle ktorých zástupca nemá naďalej právo zastupovať zastúpeného a vystupovať v jeho mene, ako aj používať všetky materiály vzťahujúce sa k zastúpenému alebo zastúpeného charakterizujúce, pričom ak poruší zástupca ustanovenia tohto bodu, vzniká zastúpenému právo na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 4.000,- eur do 30 dní od písomného vyrozumienia zo strany zastúpeného s tým, že náhrada škody tým nie je dotknutá.

4. Medzi stranami nebolo sporné ukončenie zmluvného vzťahu, založeného zmluvou zo dňa 1.05.2012. Po ukončení zmluvného vzťahu žalovaný bol povinný podľa čl. VIII ods. 2 písm. b/ zmluvy vrátiť všetky dokumenty, materiály a pomôcky podľa Pravidiel spolupráce a požiadaviek zastúpeného. Žalovaný odovzdal žalobcovi doklady a tlačivá, o čom bol spísaný protokol o odovzdaní zo dňa 27.08.2014, ktorý za žalobcu podpísala Mgr. J. E.. Súčasťou odovzdaných dokladov však nebolo osvedčenie o registrácii NBS. Z registra finančných agentov a finančných poradcov NBS mal súd preukázať, že žalovaný bol zapísaný ako podriadený finančný agent v období od 30.05.2012 do 22.08.2014 s tým, že navrhovateľom na zápis do registra bol žalobca.

5. V odovzdávacom protokole zo dňa 5.05.2014 žalovaný (ktorý ho podpísal) potvrdil, že prevzal identifikačné osvedčenie súvisiace s činnosťou vykonávania finančného sprostredkovania - 1x osvedčenie o registrácii do registra NBS. V liste zo dňa 31.10.2014 (adresovanom právnenému zástupcovi žalobcu) žalovaný uviedol, že osvedčenie o registrácii do registra NBS je dokument, ktorý mu bol vydaný na základe vykonania odborných skúšok a patrí jemu. Vo vyjadrení zo dňa 5.12.2017 žalovaný popieral, že by vyhlásenia v dokumente zo dňa 5.05.2014 boli pravé, teda, že by prevzal od žalobcu identifikačné osvedčenie súvisiace s činnosťou vykonávania finančného sprostredkovania. Poukázal na to, že osvedčenie vydávané NBS má formát A4, pričom osvedčenie predložené žalobcom, ktoré mal žalovanému údajne vydať dňa 5.05.2014, bolo odlišné od vzoru schváleného NBS. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 19.12.2017 o. i. uviedol, že od žalovaného žiadal vrátiť osvedčenie, ktoré mal žalovaný vrátiť na základe zákona (§ 14 ods. 8 a § 16 ods. 9 zákona č. 186/2009 Z. z.).

6. Po zhodnotení vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca odovzdal žalovanému osvedčenie o registrácii do registra NBS, ktoré žalovaný od neho prevzal, o čom predložil fotokópiu uvedeného dokladu (založený je v spise na č. l. 117). Aj z prípisu žalovaného zo dňa 31.10.2014 vyplýva, že žalovanému bolo odovzdané osvedčenie o registrácii do registra NBS. Z dôvodu ukončenia zmluvného vzťahu strán žalovaný bol podľa § 16 ods. 9 zákona č. 186/2009 Z. z. povinný vrátiť osvedčenie o registrácii do registra NBS žalobcovi, ktorú povinnosť si nespĺnil, čím porušil ustanovenia zmluvy a ustanovenia zákona č. 186/2009 Z. z., zakladajúce nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty podľa čl. VIII. ods. 2 písm. b/ a čl. VI. bodu 4 zmluvy, ako aj čl. IV. prílohy č. 1 k zmluve. S poukazom na uvedené súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu vo výške 3.000,- eur spolu s 9,05% úrokom z omeškania ročne odo dňa 8.11.2014 do zaplatenia (§ 369 ods. 1, 2 Obch. zák. a § 1 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 21/2013 Z. z., účinného do 31.12.2014). Vo zvyšnej časti týkajúcej sa zaplatenia 9,05% úroku z omeškania ročne zo sumy 3.000,- eur za obdobie od 31.10.2014 do 7.11.2014 súd žalobu zamietol, keďže za deň doručenia výzvy na zaplatenie považoval deň 31.10.2014, ku ktorému pripočítal 7 dní, v lehote ktorej mal žalovaný zmluvnú pokutu zaplatiť, teda do 7.11.2014 a keďže k tomu nedošlo, do omeškania sa dostal nasledujúcim dňom 8.11.2014. Paušálnu náhradu vo výške 40,- eur súd priznal žalobcovi podľa § 2 nariadenia vlády SR č. 21/2013 Z. z. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového

poriadku (ďalej aj „CSP“) a zásady úspechu v konaní.

7. O odvolaní žalovaného rozhodol Krajský súd v Nitre (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 15Cob/32/2020-432 zo dňa 29.06.2021 tak, že výrokom I. potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I., III. a IV., výrokom II. odmietol odvolanie žalovaného proti výroku II. napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a výrokom III. žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

8. Odvolací súd sa po preskúmaní veci stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie konštatujúc, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vykonal všetky dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, tieto vyhodnotil jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti a prihliadol pritom na všetko, čo vyšlo počas konania najavo v súlade s § 191 ods. 1 CSP. Keďže ani v odvolacom konaní neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci, odvolací súd si osvojil dôvody napadnutého rozsudku a v podrobnosti na tieto odkázal (§ 387 ods. 2 CSP).

9. Odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie dospel k správne právnemu záveru o tom, že žalobca v konaní preukázal dôvodnosť uplatneného nároku titulom zmluvnej pokuty. Z obsahu spisu, ktorého súčasťou je aj odovzdávací protokol zo dňa 5.05.2014 a list žalovaného zo dňa 31.10.2014, je zrejmé, že žalovanému bolo vydané osvedčenie o registrácii do registra NBS, čo žalovaný v odovzdávacom protokole svojim vlastnoručným podpisom aj potvrdil.

Vo svojom liste zo dňa 31.10.2014 žalovaný uviedol, že osvedčenie o registrácii do registra NBS je dokument, ktorý patrí jemu a bol mu vydaný na základe odborných skúšok z piatich sektorov pre stredný stupeň. Odvolací súd upriamil pozornosť na to, že podľa § 14 ods. 8

zákona č. 186/2009 Z. z. bolo povinnosťou žalobcu bez zbytočného odkladu vydať žalovanému osvedčenie o zápise do registra finančných agentov a finančných poradcov NBS. To, že žalovaný bol v tomto registri na návrh žalobcu (§ 14 ods. 1 zákona č. 186/2009 Z. z.) v období od 30.05.2012 do 22.08.2014 zapísaný ako podriadený finančný agent, vyplýva aj z registra finančných agentov a finančných poradcov NBS. V intenciách uvedených skutočností preto odvolací súd zhodne s názorom súdu prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca vydal žalovanému osvedčenie o registrácii do registra NBS, žalovaný osvedčenie prevzal a v dôsledku ukončenia zmluvného vzťahu so žalobcom mu podľa § 16 ods. 9 zákona č. 186/2009 Z. z. vznikla povinnosť toto osvedčenie žalobcovi bez zbytočného odkladu vrátiť. Žalovaný si túto povinnosť preukázateľne nesplnil a keďže v zmluve (čl. VIII. ods. 2 písm. b/) si sporové strany pre prípad zániku zmluvy dohodli povinnosť vrátiť všetky dokumenty, materiály a pomôcky podľa Pravidiel spolupráce a požiadaviek zastúpeného (žalobcu), pod ktoré možno nepochybne subsumovať aj predmetné osvedčenie, žalovanému vznikla povinnosť zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu dohodnutú pre tento prípad, ktorú si uplatnil vo výške 3.000,- eur (čl. VI. ods. 4 Zmluvy). K zvráteniu konečného verdiktu súdu prvej inštancie nemohlo prispieť ani to, že žalovaný v odvolaní označil ako „novotu“ podľa § 366 písm. d/ CSP skutkové tvrdenie, že matka spoločníka a konateľ žalobcu mala prístup do jeho kancelárie a k jeho veciam, a že bez kontroly obsahu jednotlivých dokumentov podpisoval dokumenty predložené pracovníkmi žalobcu. Žalovaný bližšie nekonkretizoval, prečo uvedené skutkové tvrdenia nemohol bez svojej viny uplatniť už v konaní pred súdom prvej inštancie, najmä keď žalobca predložil čestné vyhlásenie Mgr. J. E. (založené je v spise na č. l. 170) k svojmu vyjadreniu zo dňa 19.12.2017 ako reakciu na vyjadrenie žalovaného zo dňa 5.12.2017. Odvolací súd preto nepovažoval za dôvodné prihliadnúť na túto „novotu“ a obranu žalovaného vyhodnotil ako účelovú, s cieľom vyhnúť sa splneniu priznanej pohľadávky.

10. K ďalším návrhom na vykonanie dôkazov a dôvodom, ktoré žalovaný uviedol v odvolacej replike a v písomnom vyjadrení k odvolacej duplike, odvolací súd poznamenal,

že s týmito dôvodmi sa zaoberať nemohol, keďže odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP). Pokiaľ by aj žalovaný túto lehotu dodržal, odvolací súd by na ním navrhnuté dôkazy aj tak nemohol prihliadnúť,

keďže prostriedky procesného útoku alebo procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP). S poukazom na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I., III. a IV. ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

11. Odvolací súd zároveň odmietol odvolanie podané žalovaným proti výroku II. rozsudku súdu prvej

inštancie, keďže uvedeným výrokom rozhodnutia bolo rozhodnuté v prospech žalovaného (žaloba v časti úroku z omeškania vo výške 9,05% ročne zo sumy 3.000,- eur od 31.10.2014 do 7.11.2014 bola zamietnutá), a teda žalovanému žiadna ujma nevznikla.

Keďže odvolanie môže podať len strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), odvolací súd odmietol odvolanie žalovaného, smerujúce proti výroku II. rozsudku súdu prvej inštancie (§ 386 písm. b/ CSP). O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP a zásady úspechu v konaní.

12. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie podľa § 420 písm. f/ CSP s poukazom na to, že odvolací súd mu ako strane sporu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a tiež aj podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP s poukazom na to, že odvolací súd sa pri svojom rozhodovaní odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (správne má byť uvedené dovolacieho súdu - pozn. dovolacieho súdu).

13. Prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) odôvodnil tým, že odvolací súd postupoval v rozpore s § 191 ods. 1 CSP, keď svoje rozhodnutie založil iba na tvrdeniach žalobcu a vôbec neprihliadol na skutočnosti a fakty uvedené žalovaným v priebehu konania. Odvolací súd nezohľadnil všetky skutočnosti a dôkazy predložené v konaní a automaticky sa stotožnil so závermi rozhodnutia súdu prvej inštancie. Dovolateľ upriamil pozornosť na to, že po ukončení spolupráce žalobcovi odovzdal všetky doklady uvedené v preberacom protokole zo dňa 27.08.2014. Protokol bol podpísaný zástupcom žalobcu bez akýchkoľvek výhrad a pripomienok a nikde v ňom nie je uvedené, že by žalovaný neodovzdal žalobcovi osvedčenie o registrácii. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný si svoju povinnosť voči žalobcovi splnil a odovzdal mu dokumenty, materiály a pomôcky, ktoré bol povinný vrátiť spoločne s ukončením spolupráce. Ďalej poukázal na to, že osvedčenia vydávané NBS majú vždy formát A4, pričom Opatrenie NBS č. 4/2013 zo dňa 20.08.2013 presne stanovuje veľkosť, rozsah, obsah a formu osvedčenia o zápise do registra. Osvedčenie predložené žalobcom, ktoré mal údajne vydať žalovanému dňa 5.05.2014 (v čase účinnosti Opatrenia NBS), je odlišné od vzoru schváleného NBS. Žalovanému tak nikdy nebolo žalobcom odovzdané osvedčenie v menšom a ani väčšom formáte a keďže žalovaný nikdy takéto osvedčenie neprevzal, nemohol osvedčenie žalobcovi vrátiť. Z tohto dôvodu potom žalobca nemá žiadny nárok požadovať od žalovaného zaplatenie zmluvnej pokuty. K rovnakému právnomu záveru došiel aj Okresný súd Nitra v rozsudku sp. zn. 28Cb/15/2015 zo dňa 18.01.2018.

14. K prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP dovolateľ uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a to vo vzťahu k vykonávaniu a posudzovaniu dôkazov, vrátane absencie konania z úradnej povinnosti, ktoré odvolací súd zjavne hrubo zanedbal. Poukázal na to, že nie je mu zrejmé, v akom dokumente zo dňa 31.10.2014, resp. z iného dňa, mal žalovaný uviesť, že žalobca mu vydal nejaké osvedčenie. Žalobca doposiaľ nepredložil akýkoľvek dôkaz o tom, že takéto osvedčenie žalovanému vydal a nepredložil tiež akýkoľvek dôkaz, že by žalovaný o vydanie takéhoto osvedčenia (v akomkoľvek formáte) žalobcu požiadal. Poukázal na to, že bez kontroly obsahu jednotlivých dokumentov podpisoval všetky dokumenty, ktoré mu priniesli na podpis pracovníci žalobcu. Podpis na dokumente „Odovzdávací protokol - identifikačné osvedčenia“, ktorý predložil žalobca na pojednávaní dňa 14.11.2017 môže byť jeho autentický podpis, avšak popiera, že by vyhlásenia v tomto dokumente boli pravdivé, teda že by prevzal od žalobcu identifikačné osvedčenia súvisiace s činnosťou vykonávania finančného sprostredkovania. Žalobca počas celého konania nepredložil hodnovernú kópiu pôvodného osvedčenia, či iný hodnoverný dôkaz o skutočnosti, že pôvodné osvedčenie bolo vydané vo väčšom formáte. Rovnako nepredložil ním uvedenú „Žiadosť o vydanie osvedčenia v menšom formáte“, teda nepredložil žiadny hodnoverný dôkaz o tom, čo sa pri údajnom prevzatí jedného kusu osvedčenia o registrácii do registra NBS stalo s údajne pôvodne vydaným osvedčením vo väčšom formáte. Teda nepreukázal, či žalovaný toto osvedčenie vo väčšom formáte vrátil a dôkaz o tomto vrátení, prípadne vrátené osvedčenie súdu predložil. Z uvedeného tak vyplýva, že žalovanému nebolo nikdy vydané osvedčenie žalobcom v menšom, ani väčšom formáte.

15. S poukazom na vyššie uvedené dovolateľ navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“ alebo „dovolací súd“) napadnuté rozhodnutia súdov oboch inštancií zrušil a vec im vrátil na ďalšie konanie alebo napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zmenil a žalobu zamietol.

16. K dovolaniu žalovaného zaslal žalobca písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že dovolanie žalovaného považuje za účelové, nestotožňuje sa s ním a tvrdenia dovolateľa považuje za zavádzajúce a ničím nepodložené. Dovolacie dôvody sú irelevantné a žiadnym spôsobom nepreukazujú dôvodnosť dovolania. Uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s rozhodnutiami súdov oboch inštancií, ktorých závery považuje za správne tak po skutkovej, ako aj právnej stránke.

17. Podľa jeho názoru, práva žalobcu a ani žalovaného neboli porušené. Za absurdné považuje spochybňovanie dôkazov, ktoré sa nachádzajú v spise, resp. tvrdenie žalovaného, že v spise sa nenachádzajú dôkazy, na ktoré žalobca odkazuje. Listinné dôkazy, ktoré žalobca predložil, sa nachádzajú v spise a žalovaný mal možnosť sa s nimi riadne oboznámiť.

18. Za absurdné považuje tiež odvolávanie sa žalovaného na rozsudok Okresného súdu Nitra sp. zn. 28Cb/15/2015 zo dňa 18.01.2018, pretože tento bol následne zrušený uznesením odvolacieho súdu sp. zn. 15Cob/119/2018 zo dňa 26.06.2019.

19. K vyjadreniu žalobcu zaslal žalovaný svoju repliku, v ktorej opätovne poukázal na to, že nebolo jeho povinnosťou vrátiť žalobcovi osvedčenie, ktoré od neho nikdy neprevzal. Z preberacieho protokolu zo dňa 27.08.2014 vyplýva, že svoju povinnosť si splnil a žalobcovi odovzdal dokumenty, materiály a pomôcky, ktoré bol povinný mu vrátiť pri ukončení spolupráce. Nedáva žiadny zmysel, aby neodovzdal žalobcovi tak dôležitý dokument a žalobca by takéto konanie žalovaného nenamietal a bez výhrad by podpísal preberací protokol. Tvrdenia žalobcu vo vyjadrení k dovolaniu označil za nepravdivé a tendenčné.

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie bolo podané včas oprávnenou osobou, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpenej v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

21. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

22. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným, sekundárnym záverom, týkajúcim sa jeho dôvodnosti. Na to, aby dovolací súd mohol pristúpiť k vecnému prejednaniu dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania, vyplývajúce z § 420 a § 421 CSP a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným

v § 431 a § 432 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

23. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzoval prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

24. Túto vadu konania videl dovolateľ v tom, že odvolací súd v rozpore s ustanovením § 191 ods. 1 CSP (v zmysle ktorého dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo), svoje rozhodnutie založil iba na tvrdeniach žalobcu a vôbec neprihliadol na skutočnosti, ktoré v priebehu konania uvádzal žalovaný. Odvolací súd - podľa názoru dovolateľa - nezohľadnil všetky skutočnosti a dôkazy predložené v konaní a len automaticky sa stotožnil so závermi rozhodnutia súdu prvej inštancie.

25. Relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v ustanovení § 420 písm. f/ CSP sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov.

26. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f/ CSP zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu,

nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktorý sa vymyká zákonnému, ale aj ústavno-právne rámcu, a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky.

27. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, hodnotením dôkazov (sp. zn. IV. ÚS 22/04) a ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (sp. zn. I. ÚS 50/04).

28. Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k názoru, že procesný postup odvolacieho súdu, ale aj súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu ich rozhodnutí prebiehal v zmysle právnej úpravy Civilného sporového poriadku. Žalovaný mal možnosť zúčastniť sa na úkonoch súdu prvej inštancie a proti jeho rozhodnutiu podať odvolanie, čo aj urobil. Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdil ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP, pričom sa v celom rozsahu stotožnil so skutkovými zisteniami a právnym posúdením veci zo strany súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 2 CSP), avšak v odseku 14 odôvodnenia rozhodnutia súčasne uviedol, prečo ich považoval za správne, keď konštatoval, že z odovzdávacieho protokolu zo dňa 5.05.2014 vyplýva, že žalobca odovzdal žalovanému osvedčenie o registrácii do registra NBS, prevzatie ktorého žalovaný potvrdil svojim podpisom, a tiež že žalovaný vo svojom liste zo dňa 31.10.2014 jasne uviedol, že osvedčenie o registrácii do registra NBS je dokument, ktorý patrí jemu a bol mu vydaný na základe vykonania odborných skúšok z piatich sektorov pre stredný stupeň. Odvolací súd ďalej poukázal na to, že podľa § 14 ods. 8 zákona č. 186/2009 Z. z. bol žalobca povinný bez zbytočného odkladu vydať žalovanému osvedčenie o zápise do registra finančných agentov a finančných poradcov NBS. Z registra finančných agentov a finančných poradcov NBS (podľa zistení odvolacieho súdu) vyplýva, že žalovaný bol v tomto registri (na návrh žalobcu - § 14 ods. 1 zákona č. 186/2009 Z. z.) v období od 30.05.2012 do 22.08.2014 zapísaný ako podriadený finančný agent a po ukončení zmluvného vzťahu so žalobcom vznikla žalovanému povinnosť v zmysle § 16 ods. 9 zákona č. 186/2009 Z. z. uvedené osvedčenie žalobcovi bez zbytočného odkladu vrátiť. Keďže žalovaný si túto povinnosť dobrovoľne nespĺnil, vzniklo žalobcovi právo na zaplatenie zmluvnej pokuty, uplatnenej žalobcom vo výške 3.000,- eur (čl. VI. ods. 4 a čl. VIII. ods. 2 písm. b/ zmluvy).

29. Dovolací súd preto nesúhlasí s názorom dovolateľa, že stotožnenie sa odvolacieho súdu so závermi rozhodnutia súdu prvej inštancie bolo len formálne alebo „automatické“. Pokiaľ ide o návrhy na doplnenie dokazovania, ktoré žalovaný ako odvolateľ uplatnil až v priebehu odvolacieho konania, odvolací súd jasne a zrozumiteľne vysvetlil v odôvodnení svojho rozhodnutia (ods. 14 a 15) prečo sa nimi nemohol zaoberať (išlo o neprípustné novoty, resp. prostriedky procesnej obrany neboli žalovaným uplatnené v súlade so zásadou zákonnej koncentrácie konania).

30. Podľa názoru dovolacieho súdu, skutkové a právne závery odvolacieho súdu sú v dovolaní napadnutom rozhodnutí zdôvodnené náležite zrozumiteľne a presvedčivo. Odvolací súd logicky a dostatočným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré bolo potrebné potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu nie je možné považovať za svojvoľné, resp. arbitrárne, nakoľko odvolací súd sa v ňom zaoberal všetkými relevantnými odvolacími argumentmi žalovaného a jeho závery sú logické, argumentačne konzistentné a právne odôvodnené. V posudzovanom prípade nejde ani o takú situáciu, keď by zistenie skutkového stavu prima facie bolo natoľko chybné, že by k nemu súd pri rešpektovaní zásad hodnotenia dôkazov nemohol nikdy dospieť (išlo by o tzv. extrémny rozpor medzi vykonanými dôkazmi a skutkovými zisteniami v zmysle záverov uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 6/2018 zo dňa 17.01.2018).

31. Len pre úplnosť dovolací súd poznamenáva, že rovnaké námietky ako v dovolaní uplatnil žalovaný aj v odvolaní. Dovolací súd však nie je „tretou inštanciou“, ktorá by bola oprávnená opätovne preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo. V dovolacom konaní je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Skutkové zistenia a odvolacím súdom ustálený skutkový stav

veci preto nemôžu byť predmetom dovolacieho prieskumu. V dovolacom konaní nie je dovolací súd oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení súdov nižšej inštancie už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní je dokazovanie vylúčené (okrem preukazovania včasnosti a prípustnosti dovolania v zmysle § 435 CSP). Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení, urobených súdmi prvej a druhej inštancie, a ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolateľom namietaná neúplnosť, resp. nesprávnosť skutkových zistení a ani nesúhlas dovolateľa s posúdením a vyhodnotením dôkazov v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nie je možné považovať za vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP, pretože ak by k takejto vade v súdnom konaní aj došlo, nie je ňou znemožnená realizácia procesných oprávnení strany.

32. Skutočnosť, že dovolateľ sa nestotožňuje s rozhodnutiami súdov oboch inštancií a s názormi v nich vyjadrenými, neznamená, že sa jedná o nedostatočne odôvodnené, resp. svojvoľné rozhodnutia súdov nižšej inštancie, pretože súd nie je povinný rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strán sporu. Rovnako právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom strany v spore. S poukazom na vyššie uvedené dovolací súd uzaviera, že v posudzovanom prípade nie je daná prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP, pretože zo strany odvolacieho súdu a ani súdu prvej inštancie nedošlo k vade zmätočnosti v zmysle citovaného ustanovenia, ktorá by zakladala porušenie práva žalovaného na spravodlivý proces. Odvolací súd preto dovolanie žalovaného v tejto časti odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

33. Dovolateľ ďalej prípustnosť dovolania vyvodzoval aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Podľa ustanovenia § 422 ods. 1 písm. a/ CSP dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada. Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (odsek 2 vyššie citovaného ustanovenia).

34. Spor o zaplatenie sumy 3.000,- eur s príslušenstvom začal podaním žaloby na súde prvej inštancie dňa 23.01.2015. Nariadením vlády Slovenskej republiky č. 297/2014 Z. z. bola s účinnosťou od 1.01.2015 stanovená minimálna mzda na rok 2015 vo výške 380,- eur (§ 1 písm. a/), pričom desaťnásobok tejto sumy predstavuje 3.800,- eur. Dovoláním napadnutý výrok rozhodnutia odvolacieho súdu o peňažnom plnení 3.000,- eur neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, stanovenej v čase podania žaloby. Z uvedeného je zrejmé, že prípustnosť dovolania žalovaného nie je možné vyvodzovať z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, pretože je ex lege vylúčená v zmysle § 422 ods. 1 písm. a/ CSP. S poukazom na uvedené dovolací súd v tejto časti odmietol dovolanie žalovaného ako procesne neprípustné podľa § 447 písm. c/ CSP v spojení s § 422 ods. 1 písm. a/ CSP.

35. V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

36. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.